

V třetím vydání Randls Business Bulletin, Vám přinášíme úvodní a stručnou informaci o **novém systému základních registrů veřejné správy**, který by měl v budoucnu zcela změnit způsob sběru a uchovávání dat týkajících se osob, obchodních společností, státních orgánů, jejich práv a povinností a všech nemovitostí nacházejících se na území ČR. Business Bulletin Vám dále přináší přehled **nejzajímavějších rozhodnutí** soudů a Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže vydaných v průběhu července a srpna 2010. V **oblasti veřejných zakázek** se věnujeme prvnímu **rozhodnutí v souvislosti s tzv. bid rigging**, v **oblasti práv spotřebitele** jsme se zaměřili na **rozhodnutí týkající se zákazu rozhodčích doložek ve spotřebitelských smlouvách**, informujeme o **zrušení ustanovení insolvenčního zákona, které je podstatné pro uplatnění práv věřitelů** a ve stručnosti se věnujeme **rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v souvislosti s pokutami ukládanými Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže**. Na závěr informujeme o službách **Czech POINT** dostupných na pobočkách České pošty.

SCHVÁLENÉ ZÁKONY

Zákon o základních registrech (111/2009 Sb.)

Dne 1.7.2010 nabyl účinnosti zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, jehož cílem je změna současného systému sběru a uchovávání údajů roztržštěných v různých rejstřících, registrech a evidencích. Zákon zavádí systém nový, který umožní příslušné informace sbírat a využívat v celé veřejné správě. Systém, který zákon zavádí, vychází z vytvoření 4 základních centrálních registrů veřejné správy, konkrétně jde Registr obyvatel (ROB), Registr práv a povinností (RPP), Registr osob (ROS) a Registr územní identifikace, adres a nemovitostí (RUIAN). Základní registry budou fungovat v rámci Informačního systému základních registrů (ISZR), jehož správou bude mít na starost nově zřízený státní úřad – Správa základních registrů, který byl zřízen Ministerstvem vnitra s účinností od 1.1.2010.

Na základě rozhodnutí ministra vnitra byla však Správa základních registrů zřízena prozatím pouze v ekonomicky nejvýhodnější minimalistické podobě, neboť není fakticky schopna zajišťovat činnosti dle příslušných ustanovení nového zákona, a to ze zcela zásadního důvodu, neboť projekt základních registrů je pouze „v plenkách“. Prozatím nebyli vybráni ani uchazeči na dodavatele jednotlivých registrů a v současnosti probíhá zadávání jednotlivých veřejných zakázek, jejichž předmětem je vytvoření a ověření jednotlivých informačních systémů.

Pro představu jak dlouho bude asi trvat celý nový systém základních registrů nastartovat lze uvést, že veřejná zakázka, jejímž předmětem je vytvoření a ověření informačního systému ROS, má lhůtu k podání návrhů až do 30.6.2011.

Pokud se vrátíme k samotnému systému základních registrů, jeho základním prvkem je tzv. referenční údaj, což je údaj, který bude považován za aktuální, zaručený a platný. Pro samotného občana to bude mít jednu hlavní výhodu, nebude muset navštěvovat jednotlivé úřady, aby ve všech nahlásil potřebné údaje či jejich změnu, ale bude stačit nahlásit tyto údaje příslušnému registru, který je poskytne dále.

Komplexní informace o základních registrech naleznete na webových stránkách ISZR <http://www.szrcr.cz/> nebo prostřednictvím sekce Odkazy – Obchodní právo na našich internetových stránkách.

Novela zákona o obecně prospěšných společnostech (231/2010 Sb.)

Novela přináší významné změny v systému orgánů obecně prospěšné společnosti (o.p.s.). Po novele již nebude statutárním orgánem o.p.s. správní rada, ale

stane se jím ředitel, který bude zodpovědný za hospodaření o.p.s. Osobní údaje ředitele budou nově uvedeny také v rejstříku o.p.s. vedeným Ministerstvem vnitra. Nově bude o.p.s. zřizovat povinně vedle správní rady také dozorčí radu a částečně se změní i jejich pravomoci. Tato novela nabude účinnosti 1.1.2011.

Sdělení Ministerstva financí - Centrální depozitář cenných papírů (234/2010 Sb.)

Centrální depozitář cenných papírů (CDCP) převzal dne 2.7.2010 evidenci zaknihovaných a imobilizovaných cenných papírů, kterou dříve vedlo Středisko cenných papírů a od 7.7.2010 začal vykonávat svoji činnost podle zákona o podnikání na kapitálovém trhu.

O novinkách v evidenci cenných papírů a výhodách, které přináší Centrální depozitář cenných papírů, se můžete dozvědět více na webu CDCP, který je dostupný na <http://www.centraldepository.cz/> nebo prostřednictvím sekce Odkazy – Obchodní právo na našich internetových stránkách.

NÁVRHY ZÁKONŮ

Sněmovní tisk č. 22/0, zákon o zrušení listinných akcií na majitele

O poslaneckém návrhu novely obchodního zákoníku, jehož cílem bylo zrušení akcií na majitele z důvodu větší transparentnosti vlastnických struktur, jsme Vás informovali již v našem prvním vydání. V současné době se v prvním čtení nachází návrh zákona, který se zaměřuje na stejnou problematiku. Nový návrh však neruší celou kategorii akcií na majitele, ale pouze ty listinné, a to s odůvodněním, že anonymita vlastníka akcie na majitele v zaknihované podobě je do značné míry prolomena. V případě, že tento návrh bude přijat, budou mít akciové společnosti s emitovanými listinnými akciemi na jméno možnost je ve lhůtě 24 měsíců přeměnit na zaknihované akcie na majitele nebo na listinné akcie na jméno.

Sněmovní tisk č. 45/0, novela zákona o veřejných zakázkách

Cílem poslaneckého návrhu je změnit předvolební „protikorupční“ ustanovení novely zákona o veřejných zakázkách č. 173/2010 Sb., podle které by dodavatelé - akciové společnosti s emitovanými akciemi na majitele, byli úplně vyloučeni z možnosti účastnit se veřejných zakázek. Takovou společností je přitom například i ČEZ, a.s., některé banky či velké stavební firmy. Lze předpokládat, že tento návrh projde bez větších obtíží, mimo jiné i proto, že jeho nepřijetím by se Česká republika vystavila možnému postihu ze strany Evropské komise.

Aktuální judikatura ohledně rozhodčích doložek ve formulářových spotřebitelských smlouvách

Krajský soud v Ostravě dne 8.3.2010 rozhodl, že rozhodčí doložky ve formulářových spotřebitelských smlouvách jsou zakázány. Svě rozhodnutí odůvodnil soud tím, že ve formulářové smlouvě, kterou spotřebitel nemá možnost svým zásahem měnit, působí ujednání o rozhodčí doložce značně v jeho neprospěch a dochází tak k zneužívání silnějšího postavení podnikatele. Tento rozsudek nicméně zatím nenabyl právní moci a řízení pokračuje před Vrchním soudem v Olomouci. Ve stejné věci shodně rozhodl tento rok také Městský soud v Brně, avšak ani tento rozsudek není prozatím pravomocný. Můžeme očekávat, že odvolací soudy předchozí rozhodnutí soudů potvrdí, a to zejména s ohledem na aktuální evropskou legislativu a judikaturou Evropského soudního dvora. Současně by doposud běžnou praxi, kdy se ve formulářových smlouvách některých podnikatelů objevovaly rozhodčí doložky, měla ovlivnit také novela občanského zákoníku, která nabyla účinnosti 1.8.2010, a která stanoví, že veškerá ujednání, která jsou v rozporu s požadavkem dobré víry a představují značnou nerovnováhu práv a povinností k újmě spotřebitele jsou absolutně neplatná. Neplatnosti rozhodčích doložek se tak spotřebitelé nebudou muset dovolávat a tato ustanovení budou neplatná přímo ze zákona, a to od počátku.

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) v souvislosti s kartelovými dohodami uchazečů o veřejnou zakázku tzv. „bid rigging“

V souvislosti s korupční kauzou na Ministerstvu obrany ČR rozhodl ÚOHS 22.7.2010 o uložení historicky první pokuty v případě tzv. bid riggingu, tedy nelegální kartelové dohody uchazečů o veřejnou zakázku. V posuzovaném případě koordinovali zájemci o veřejnou zakázku své nabídky takovým způsobem, aby byla vybrána ta, kterou sami dopředu určili. Podobnými tajnými dohodami se účastníci veřejných zakázek, u kterých by se jinak očekávalo, že si budou konkurovat,

snaží ovlivnit nabídkovou cenu či kvalitu poskytovaných služeb. Bid rigging je přitom škodlivý zejména tím, že omezí skutečnou soutěž účastníků, kterou je možné dosáhnout nižších cen či lepší kvality a inovace. Rozhodnutí ÚOHS prozatím není veřejně přístupné a pravomocné a o jeho výsledku a zejména jeho vlivu na spojování soutěžitelů ve veřejných zakázkách Vás budeme informovat v některém z následujících vydání.

Nález Ústavního soudu (č. 241 / 2010 Sb.) ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení insolvenčního zákona

Ústavní soud ČR rozhodl dne 1.7.2010 o zrušení § 192 odst. 1 první věty insolvenčního zákona. Podle tohoto ustanovení nemá v insolvenčním řízení věřitel právo popřít pohledávku druhého věřitele. Přestože tímto ustanovením chtěl zákonodárce dosáhnout rychlosti a efektivnosti v insolvenčním řízení, Ústavní soud rozhodl, že se jedná o nepřiměřený zásah do práva na soudní ochranu a o porušení čl. 4 Ústavy, podle které jsou základní práva a svobody pod ochranou soudní moci. Zrušení části § 192 bude však vykonatelné až ke dni 31.3.2011, aby měl zákonodárce čas na přípravu nové právní úpravy.

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci ukládání pokut Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 21.7.2010 (1 Afs 38/2010-100)

Spor ÚOHS a společnosti Shell o úhradu úroku z pokuty, kterou ÚOHS svým rozhodnutím Shell v roce 2004 uložil a později v roce 2006 na základě úspěšného odvolání Shell zrušil, definitivně rozhodl Nejvyšší správní soud. Svým rozhodnutím soud zamítl kasační stížnost ÚOHS a potvrdil rozhodnutí, kterým bylo ÚOHS uloženo uhradit Shell úrok z prodlení za neoprávněně vybranou pokutu od uplynutí patnáctidenní lhůty po původní splatnosti pokuty až do okamžiku vrácení pokuty. Soud přitom zdůraznil, že oprávnění ÚOHS k rozhodování o ukládání pokut za narušení hospodářské soutěže je nutně spojeno s jeho odpovědností za výsledek vlastní rozhodovací činnosti.

NOVINKY A TIPY

Služby Czech POINT a České pošty - V souvislosti s elektronizací veřejné správy došlo před několika lety k vytvoření tzv. Czech POINTů, jejichž hlavní výhodou pro podnikatele a nejen ty, je, že mohou získat řadu potřebných dokumentů na jakémkoli z několika tisíců terminálů po celé ČR. Česká pošta zároveň doplňuje služby Czech POINT poskytované občanům a na kontaktních místech umístěných na jejich pobočkách tak nabízí více než 18 druhů služeb, a to například:

- výpis z katastru nemovitostí
- výpis z obchodního rejstříku
- výpis z živnostenského rejstříku
- výpis z insolvenčního rejstříku
- výpis či opis z rejstříku trestů
- výpis z bodového hodnocení řidiče
- vydání ověřeného výstupu ze Seznamu kvalifikovaných dodavatelů
- služby v souvislosti s datovými schránkami
- autorizovaná konverze dokumentů
- ověřování podpisů (Česká pošta)
- ověřování listin (Česká pošta)

Více informací o službách Czech POINT a České pošty naleznete na webových stránkách <http://www.czechpoint.cz/web/index.php> a <http://www.cpost.cz/> či prostřednictvím sekce Odkazy – Obchodní právo na našich internetových stránkách.